Senioren Limburg

Editie Midden-Limburg | Nummer 1 maart 2022

Gouverneur Emile Roemer

‘Een avontuur dat heel goed voelt”

Franciscaan Mattie Jeukens

‘Persoonlijk contact is essentieel’

Elly Gubbels

‘Ouderen-advisering is mijn kindje’

sterk in kbo limburg

LEVENSTESTAMENT EN/OF ‘GEWOON’ TESTAMENT?

Naast het ‘gewone’ testament is er sinds een aantal jaren ook het levenstestament. Hoewel de benaming erg op elkaar lijkt, zijn er verschillen tussen de twee. Het gewone testament werkt als je overlijdt en het levenstestament als je zelf geen beslissingen meer kunt nemen in je leven. Er zijn mensen die zowel een testament als een levenstestament hebben. Wanneer kies je wat?

Testament

In een testament regel je allerlei zaken voor als je bent overleden. Bijvoorbeeld hoe en onder wie je erfenis wordt verdeeld en wie jouw erfenis afwikkelt. Er kunnen ook andere redenen zijn om een testament te maken. Bijvoorbeeld als je geldbedragen of een bepaalde bezitting wilt vermaken aan een specifieke begunstigde.

Ook wordt vaak voor een testament gekozen om een executeur aan te wijzen. Als er een executeur is, kan de erfenis gemakkelijker worden afgewikkeld en wordt in veel gevallen onenigheid tussen de erfgenamen onderling voorkomen.

Ouders willen voor hun kinderen vaak de uitsluitingsclausule met een testament vastleggen. Hiermee wordt voorkomen dat een schoonkind bij scheiding van het kind meedeelt in de erfenis.

Levenstestament

Een levenstestament maak je om een vertrouwenspersoon aan te wijzen die namens jou beslissingen neemt als je dat zelf tijdelijk of definitief niet meer kunt. Als je bijvoorbeeld door ziekte zelf je zaken niet meer kunt regelen, bijvoorbeeld het betalen van rekeningen, het bijhouden van je administratie en het doen van belastingaangiften, maar ook het zorgen voor uw huisdieren etc., dan is het prettig als je een vertrouwenspersoon hebt aangewezen die dat voor je doet. Het gaat niet alleen om zakelijke beslissingen maar ook om beslissingen over jouw medische behandeling.

Vaak wordt gedacht dat een partner of kinderen al deze beslissingen namens jou kunnen nemen in zo’n situatie. Dat is echter niet zo. Als er dan geen levenstestament is, dan moet er aan de rechter worden gevraagd of hij iemand als bewindvoerder aanwijst die de zaken regelt. Je moet er rekening mee houden dat het enige tijd kan duren voordat de rechter een bewindvoerder heeft aangewezen en dat je waarschijnlijk zelf geen zeggenschap meer hebt over hoe die bewindvoerder jouw belangen behartigt.

Wilt u meer weten over testamenten of levenstestamenten, neem dan contact op met Van Hecke Houben Notarissen.

Het kantoor Van Hecke Houben Notarissen is aangesloten bij Netwerk Notarissen.

NETWERK NOTARISSEN

Uw notaris in Roermond
Van Hecke Houben Notarissen
Steegstraat 1
6041 EA Roermond
T (0475) 35 19 19
E info@vhhnotarissen.nl

Uw notaris in Heythuysen
Van Hecke Houben Notarissen
Dorpstraat 18
6093 EC Heythuysen
T (0475) 49 27 77
E info@vhhnotarissen.nl

VAN HECKE HOUBEN NOTARISSEN

www.vanheckehouben.nl

We moeten samen aan de bak!

In 2021 hebben we o.a. hard gewerkt aan de voorbereidingen voor een uitgebreide ledenwerfcampagne. Geen overbodige luxe zo blijkt uit de recente cijfers van de ledenaantallen. We moeten echt met z'n allen aan de bak om de jonge senior over de streep te trekken om lid te worden van onze club. De club van omzien naar elkaar, waar je van betekenis kunt zijn en die ook nog heel veel voordeel biedt. Ik roep iedereen op om mee te doen. Vraag de buurman, de buurvrouw, je zoon of dochter, misschien al jonge senior en laat merken dat je trots bent op de KBO! Onze onlinecampagne is gestart en veel afdelingen hebben al materiaal besteld om ook aan de slag te gaan. Alleen samen lukt het om de dalende lijn om te buigen in een stijgende!

In deze Senioren Limburg een kennismaking met onze kersverse gouverneur Emile Roemer. Een bevlogen man die, net als wij allemaal, er naar snakt om mensen te ontmoeten. Hij wil ook graag kennis maken met Limburg en op werkbezoek komen bij de KBO. Uiteraard van harte welkom!
KBO Landgraaf heeft na een moeilijke periode met tal van strubbelingen weer een nieuwe start gemaakt. Daar zijn we als KBO Limburg heel blij om. We wensen het nieuwe bestuur dan ook van harte heel veel succes.

Een bijzonder verhaal vertelt Mattie Jeukens, Franciscaan en pastor in het Wittevrouwenveld en Wyckerpoort in Maastricht. Een bescheiden man met oog voor de noden van mensen. Ook heel letterlijk met een kastje met levensmiddelen bij de pastorie voor mensen die maar heel weinig te besteden hebben. Elly Gubbels kijkt na meer dan een kwart eeuw KBO Limburg terug, maar ook vooruit naar haar pensioen. In april gaat ze ons echt verlaten. Niet ongemerkt uiteraard. Op 6 april is er een afscheidssymposium over de ouderenadvisering, want dat is en blijft haar kindje!

Eind november werden we geconfronteerd met het onverwachte overlijden van Huub Corstjens. Een echte KBO-man die alles wist van KBO-leden, maar die ons ook steeds weer verraste met prachtige foto's. Hij laat voor ons allemaal een grote leegte achter, maar ook veel mooie herinneringen. In deze uitgave een bijzonder In Memoriam vanuit de redactie.

Tot slot kijken we vooruit naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart. Wonen zal daarbij een belangrijk thema zijn. Ik roep iedereen en vooral senioren op om te gaan stemmen. We zijn met velen en kunnen samen echt het verschil maken!

sterk in kbo limburg

Hans Hollanders
Directeur KBO Limburg

Contact / Colofon

Senioren Limburg

Uitgever
Romeo Delta Multimedia BV
(0544) 35 22 35
www.romeodelta.nl
info@romeodelta.nl

Informeer naar de advertentiemogelijkheden in de volgende uitgaven van Senioren Limburg.

Vormgeving Romeo Delta
Acquisitie en coördinatie
René Doppen en Daniël Schmitz.

Redactie
Ben Ubachs, Leo Thomas, Nico Beckers, Hans Hollanders en Joan Raaijmakers (eindredacteur).

Fotografie
Pim Ermers, Nico Beckers, Leo Thomas, Ben Ubachs.

Redactie adres
KBO Limburg
Postbus 960 6040 AZ
Roermond 0475 381740
info@kbolimburg.nl

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door de provincie Limburg.

Inhoud

4 Coverstory Emile Roemer
7 Nieuwe start KBO Landgraaf
8 Mattie Jeukens
11 Im memoriam Huub Corstjens
12 Elly Gubbels met pensioen
14 Gemeenteraadsverkiezingen: Wonen belangrijk thema

Nieuwe gouverneur is klaar voor de klus

Sinds 1 december mag de 59-jarige Emile Roemer zich gouverneur van onze provincie noemen en de eerste kennismaking voelt meteen goed. De sociale paragraaf staat immers al van jongs af aan in hoofdletters in het hart van de nieuwe Commissaris van de Koning gebeiteld. Als toonaangevende ouderenorganisatie kon KBO Limburg kort met hem, tussen alle drukte van zijn nieuwe functie door, spreken. Roemer heeft zichtbaar zin in de fikse klus die hem wacht. Limburg is voor hem trouwens geen onbekend terrein. "Wanneer ik in Sambeek vanuit het dakraam van mijn woning de Maas overkijk, zie ik Limburg. Limburg geeft mij een thuisgevoel, heel warm."

Op het moment van ons gesprek zijn Roemer en zijn echtgenote Aimée nog naarstig op zoek naar een woning in het noorden van onze provincie. Opa en oma Roemer willen niet te ver van hun kinderen en kleinkinderen in Brabant wonen. Een hechte familieband is goud waard en de kleinkinderen kortbij huis heeft ook zo z'n praktische voordelen; opa Emile verschoont af en toe wel eens een luiertje bij zijn kleinkind.

Oog en oor voor de medemens

Limburg krijgt een gouverneur die midden tussen de mensen staat. Niet vreemd voor iemand die als jongeman thuis aan de keukentafel al heeft meegekregen dat maatschappelijke betrokkenheid en oog en oor voor de medemens het hoogste goed is. Emile Roemer is vanaf zijn 18e tot op de dag van vandaag lid van de SP en gepokt en gemazeld in het politieke handwerk. De actieve politiek heeft hij in 2017 vaarwel gezegd en hij is daarna waarnemend burgemeester geweest in Heerlen en in Alkmaar. Die bestuurservaring, gekoppeld aan zijn diepe sociale betrokkenheid, plaveide de weg naar de provinciale bestuurlijke top. En Roemer is er klaar voor. "Het is een avontuur waar ik me heel goed bij voel en waarbij best veel op mijn bordje komt te liggen. Maar vanuit deze verbindende functie kun je van betekenis zijn voor heel veel mensen."

'Limburg geeft mij een thuisgevoel, heel warm'

Elkaar een spiegel voorhouden

Over de ons-kent-ons cultuur die Limburg soms negatief in het nieuws brengt, heeft hij een duidelijke mening, al laat hij niet het achterste van zijn tong zien: "Stap voor stap zul je naar zaken moeten kijken. Er lopen nog onderzoeken. Trouwens, een cultuur waarin mensen elkaar kennen máákt ook een gemeenschap. Samen krijg je meer voor elkaar. Zelf ben ik lid van een stuk of vijf verenigingen, en dat is omdat ik graag samen met andere mensen dingen doe die ik leuk vind. Op bestuurlijk niveau moet je natuurlijk ook kritisch zijn, en op de juiste manier scherp blijven waar het gaat om gemeenschapsgeld. Je moet elkaar een spiegel kunnen voorhouden maar op een gegeven moment is het praten afgelopen."

De goedlachse, in Boxmeer geboren Roemer, gunt iedereen een fatsoenlijk bestaan. Het zal de rode draad worden in zijn functioneren als Limburgs' Commissaris van de Koning. "Het woord samenleving is niet voor

‘Als je ziet dat mensen hulp nodig hebben, dan kijk je niet weg’

niks zo samengevoegd: samen-leven. Dat is ook precies waar jullie KBO-organisatie voor staat. Allemaal moeten we oog en oor hebben voor elkaar kansen en elkaars problemen. Iedereen moeten we de kans geven om mee te doen. Op het gebied van zorg, onderwijs, wonen, inkomen en recht bijvoorbeeld. Ik heb er heel veel moeite mee als men individualistisch te werk gaat. Als je ziet dat mensen hulp nodig hebben, dan kijk je niet weg. Zo nodig moet je opstaan! Zo ben ik thuis opgevoed en dat wil ik ook aan mijn kinderen en kleinkinderen meegeven.” De nieuwe gouverneur, van huis uit rooms katholiek, heeft daarom veel waardering voor paus Franciscus: “ik prijs hem voor de wijze waarop hij voortdurend opstaat voor mensen in moeilijke situaties.”

Aanpak problematiek rond eenzaamheid

Specifieke seniorenproblematiek had en heeft de aandacht van Emile Roemer. “Vanuit je eigen positie zul je moeten kijken wat je voor senioren kunt doen. Natuurlijk speelt er in Limburg het probleem van de vergrijzing; we moeten de jeugd zien vast te houden. Vraagstukken die veel aandacht vragen zijn er genoeg. Hoe kun je bijvoorbeeld mensen langer verantwoord thuis laten wonen, hoe pak je eenzaamheid en de armoede achter de voordeur aan, hoe houd je het verenigingsleven intact na corona. Daarnaast zijn toekomstbestendige zorg en de instandhouding van fatsoenlijke thuiszorg een bron van discussie. Er speelt ongelooflijk veel. Zo moet er ook gekeken worden hoe je de huisvesting aanpakt, nu, en ook kijkend naar de behoefte over 25 jaar. De Provincie heeft hierin een coördinerende rol. Zoals de Provincie ook een sociale agenda kent en een ondersteunende rol vervult, bijvoorbeeld in de aanpak van de problematiek rond eenzaamheid. Continuïteit in de samenwerking tussen KBO en Provincie vind ik daarom heel belangrijk. Door corona is het nu allemaal wat moeilijk, maar ik sta te popelen om werkbezoeken af te leggen en mensen in het veld te leren kennen.”

‘Samen krijg je meer voor elkaar’

Sambeek, het dorpje aan de Maas waar Emile Roemer 36 jaar heeft gewoond, behoort sedert 1 januari van dit jaar tot de gemeente Land van Cuijk. In de brochure over deze nieuwe gemeente staat “Hier komen de Brabantse gastvrijheid, het Bourgondische leven en de Limburgse gemoedelijkheid samen.” Het is een tekst die zo maar uit de koker van Emile Roemer, Brabantse Limburger en Limburgse Brabander, zou kunnen komen.

TEKST BEN UBACHS
FOTO’S PIM ERMERS

Martha Flora Hulsberg, aantrekkelijk en kleinschalig wonen met dementie

Martha Flora Hulsberg, de meest persoonlijke dementiezorg, als thuis wonen niet meer gaat. Bel voor meer informatie met onze locatiemanager **Nelleke Tinbergen op 06-36 44 87 83** of ga naar **www.marthaflora.nl/hulsberg**

MARTHA FLORA
De dementiezorg die u zoekt

Nederlandse Vereniging van Rugpatiënten 'de Wervelkolom'

Problemen aan de wervelkolom behoren tot de meest voorkomende aandoeningen in de westerse wereld.

Dit kan van grote invloed zijn op uw leven, denk alleen maar aan het onbegrip waar veel mensen met rug of nekklachten mee te maken krijgen.

NVVR 'de Wervelkolom' is een patiëntenvereniging welke zich inzet om de belangen te behartigen voor mensen met wervelkolomproblemen. Ondermeer door het geven van voorlichting, door inloopuren in ziekenhuizen etc.

De NVVR is regelmatig aanwezig op diverse locaties door het land waar u in gesprek kunt komen met een ervaringsdeskundige vrijwilliger.
Zie hiervoor de agenda op onze website: https://www.ruginfo.nl/agenda-inloop.asp
Tevens kunt u zich hier aanmelden als lid en wellicht ook als vrijwilliger.

Voor informatie of aanmelden als lid

bezoek onze website:
www.ruginfo.nl

stuur een email naar:
info@nvvr.nl

of bel:
088-0707200
lokaal tarief

nvvr
Nederlandse Vereniging van Rugpatiënten 'de Wervelkolom'

Méér dan een steuntje in de rug!

GENIETEN...

Altijd beter uit met Ghielen!

100% Geniet Garantie!

Reis samen met GHIELEN Touringcarbedrijf naar de Floriade!

Van 14 april tot 9 oktober 2022 is Almere hét podium voor de wereldtuinbouwtentoonstelling Floriade Expo 2022.

GROEPSDAGTOCHT
Een reisje regelen voor uw eigen vereniging? Daarvoor bent u bij ons aan het juiste adres! Wij kunnen voor u een arrangement samenstellen inclusief entree en eventuele extra's. Maar u kunt natuurlijk ook alleen de touringcar bij ons huren. Vraag geheel vrijblijvend een offerte aan via **offerte@ghielen.nl** of bel naar **077-3071988**.

INDIVIDUELE DAGTOCHT
vanaf **€ 59,-** p.p.

- Incl. busreis en entree Floriade.
- **Vertrekdata**: 20 en 28 april, 3 en 19 mei, 1 en 21 juni, 15 en 28 juli, 9 en 24 augustus, 8 en 27 september en 7 oktober 2022

TUINREIS FLORIADE
€ 575,- p.p.

- 4-Daagse reis op basis van halfpension incl. begeleiding door Garden Tours reisleider en programmaboekje.
- **Vertrekdatum**: 25 augustus 2022

TUINREIS FLEVOLAND
€ 250,- p.p.

- 2-Daagse reis op basis van halfpension, incl. bezoek aan 11 Beaufort en entree Floriade.
- **Vertrekdata**: 1 en 29 mei, 26 juni, 24 juli, 21 augustus en 18 september 2022

SUPPLIER TO FLORIADE EXPO 2022 AMSTERDAM - ALMERE NL

***De beste prijs-kwaliteitverhouding**
***Meer dan 250 vakantiereizen in Europa**
***Moderne bussen met vriendelijke chauffeurs**

WWW.GHIELEN.NL
TEL (077) 307 19 88

GHIELEN sinds 1921

TEKST EN FOTO'S LEO THOMAS EN PRIVÉFOTO IDA STORMS-WEISE

Frisse start

KBO Landgraaf heeft een moeilijke periode achter de rug. Strubbelingen op bestuurlijk vlak leidden tot het vertrek van een groot aantal leden. De afdeling moest op zoek naar nieuwe bestuursleden anders dreigde opheffing.

Ida Storms-Weise

Jo Linders

Inmiddels is Ida Storms-Weise secretaris van KBO Landgraaf en Jo Linders, voorzitter van de afdeling Kerkrade, voor nu interim-voorzitter. Hans van Wanrooij is gekozen tot penningmeester. Het nieuwe bestuur kijkt uit naar de herstart van de activiteiten voor de leden. Het wachten is nog op het vertrek van het Corona-virus. Maar Ida is opgelucht. "Ik ben blij dat er weer rust is in de vereniging. We kunnen weer vooruit. In het verleden is er een goede samenwerking geweest met Kerkrade. Onze leden konden deelnemen aan activiteiten die KBO Kerkrade organiseerde en omgekeerd. Daar gaan we mee door." Jo Linders weet welke koers het nieuwe bestuur gaat varen: "Eerst gaan we de statuten aanpassen aan de tijd. Dan gaan we werkgroepjes maken. Een bestuur moet niet alles zelf willen doen, maar meer besturen en bewaken. Iets wat leden organiseren voor leden dat werkt altijd het beste. Op dit moment (januari red.) kunnen we helaas alleen nog maar voorbereiden, omdat we geen mensen bij elkaar kunnen roepen."

Ouderenadviseur

Natuurlijk gaat KBO Landgraaf aandacht besteden aan de belangenbehartiging. Ida is naast secretaris ook ouderenadviseur, maar jammer genoeg kan zij nu geen ouderen bezoeken.

"Straks wil ik werken zoals de ouderenadviseurs in Kerkrade. Die zijn onderdeel van een netwerk van vrijwilligers, WMO- medewerkers en beroepsmensen uit diverse zorgorganisaties. De ouderenadviseurs weten goed door te verwijzen. Zij weten waar je met welke vraagstellingen terecht kunt. Beroepskrachten en KBO-vrijwilligers leren elkaar steeds beter kennen en werken ook steeds meer samen. Soms krijgen ouderenadviseurs ook zaken doorgespeeld, die zij met hun specifieke contacten en ervaring beter kunnen oplossen!"

Senioren willen er weer op uit

Belangrijk voor leden is, weten Ida en Jo, dat senioren er weer op uit kunnen. Dat ze weer iets kunnen ondernemen. "Samen uit eten is al een succes. Een keer in de maand hebben we de zogenaamde 'koffie klatsj'. Een samenkomst in De Residentie in Abdissenbosch waar we gezellig kletsen over allerlei onderwerpen. Ook niet-leden zijn daarbij van harte welkom. Die kunnen we dan aanspreken en uiteraard proberen over te halen bij de KBO te komen." Een vrijwilligster wil aan de slag met wandelingen, een ander gaat uitstapjes organiseren.

"We kijken nog te weinig over onze eigen grenzen heen. We moeten meer samenwerken met andere verenigingen in de gemeente. Daar is nog winst te behalen. Zoals met 'de oude Hap', de dansclub in Waubach. We gaan ook activiteiten openstellen voor niet-leden. Die betalen dan 50 procent van de kostprijs zelf en als ze het leuk vinden blijven ze misschien als lid."

Boven regionaal zijn er geen contacten meer. Het bestuur wil wel de ontwikkelingen in Parkstad en in de Westelijke Mijnstreek in de gaten houden en erbij aansluiten. Bijvoorbeeld bij een lange wandeling in de regio. "We willen activiteiten aanbieden die voor veel senioren interessant zijn. Ook voor mensen met een specifieke belangstelling. We gaan stap voor stap onze activiteiten uitbreiden en steeds meer 'onze eigen smoel' tonen."

In gesprek met:

Mattie Jeukens, maatschap verbinder (of niet)

Het is twee dagen na de Kerst als dit interview plaatsvindt. Pastor Mattie Jeukens heeft een intensieve periode achter de rug door alle drukte van de afgelopen dagen, die door corona een ander verloop hadden dan in gewone tijden. Een deel van de fysieke Kerstvieringen werd vervangen door gestreamde missen, hetgeen een geheel andere benadering vraagt.

Mattie Jeukens is pastor van het Maastrichtse Wittevrouwenveld, een van oorsprong typische arbeidersbuurt. De voormalige stadstraverse van de A2 isoleerde de wijk grotendeels van de rest van de stad. Inmiddels loopt deze autoweg ondergronds en draagt de naam 'Koning Willem Alexandertunnel'. Autogeraas en uitlaatgassen zijn verdwenen en de buurt ondergaat een volledige transformatie. Het dak van de tunnel, 'de Greune Luiper', is zelfs omgevormd tot een heuse wandelboulevard. Nieuwe wooneenheden en groene zones bieden nu een doorgang tot de rest van de stad. Van oorsprong telde het Wittevrouwenveld ruim vijfduizend inwoners, waarvan de helft met een migratie-achtergrond. Door nieuwbouw en koopwoningen zal deze bevolkingsdiversiteit alleen maar toenemen.

Of dit invloed heeft op het aantal kerkgangers blijft vooralsnog onduidelijk. "Dit dwingt tot een andere insteek, een benadering op maat. Maar de coronacrisis heeft hier niet echt aan bijgedragen, alleen maar afstand gecreëerd. Letterlijk en figuurlijk, want de beperkingen hebben grote invloed op het uitvoeren van mijn werkzaamheden. Bijvoorbeeld het toedienen van sacramenten aan zieken of stervenden is zo'n moment dat om nabijheid vraagt. Ik ben Franciscaan en afstand is tegenstrijdig met de Franciscaanse benadering, waarbij het persoonlijke contact zo essentiëel is." Verbindingen leggen ziet Mattie Jeukens als een van zijn basale taken; ontmoeten in allerlei vormen. Met de nadruk op luisteren en samen het verhaal van het leven schrijven. Zijn kerk en geloof moeten daarin een centrale rol spelen. Een drijfveer, die als een rode draad door zijn leven loopt.

Opstap naar het geloof

"Mijn ouderlijk huis in Oirsbeek stond direct tegenover de kerk. Daar ging ik graag heen. Wat mijn opstap naar het geloof is geweest, valt niet te achterhalen. Eigenlijk heb ik altijd gebeden. Het besluit, als kind, om missionaris te worden stond al vroeg vast. Misschien is het aangepraat. Maar van indrukwekkende gebeurtenissen die tot mijn keuze geleid hebben of een roeping is geen sprake". Tijdens Matties jeugd leek even een taalkundige achterstand zijn geplande route te dwarsbomen. Tegenwoordig zou dit een vorm van dyslexie genoemd worden. In principe kwam er een schooladvies voor een lagere beroepsopleiding. Toch werd het uiteindelijk een studie theologie en filosofie in Nijmegen. "Vanaf dat moment waren mijn taalproblemen verdwenen. Natuurlijk, in de jaren zeventig was er een periode waarin ik 'zoekende' was. Er boden zich genoeg spirituele alternatieven aan. Maar na enkele theologische en maatschappelijk georiënteerde uitstapjes volgde de pastorale aantekening en maakte ik de keuze voor het priesterschap. In 1993 ben ik toegetreden tot de Franciscanen en sinds 2004 ben ik pastor in het Wittevrouwenveld en Wyckerveld. Niet alleen het persoonlijk contact en aandacht voor de mens sprak mij erg aan, ook de bewustwording van het feit dat je elkaar nodig hebt. De beleving van Franciscaanse soberheid en armoede benadrukt dit. Daarom leef ik, te midden van alle anderen, in vrede alleen. Dit wil ik uitdragen".

Geen religieuze abacadabra

Op de vraag hoe dit er in de praktijk uitziet, antwoordt hij: "Mensen

pelijk

'Mensen bij elkaar brengen, is de kern van mijn persoonlijke uitdaging'

bij elkaar brengen is de kern van mijn persoonlijke uitdaging. Verbinden. Een kerkelijke boodschap moet niet uit religieuze abracadabra bestaan. Deze moet voor iedereen begrijpelijk zijn. Mensen worden geraakt als er op de juiste toon wordt gesproken. Maar daarbij hoef je de Heilige Schrift niet voorop te stellen". De samenleving verandert. Kerk en levensbeschouwing verweken, zijn niet meer vanzelfsprekend. Door gemis aan feeling met de kerk commercialiseren uitvaartondernemingen en nemen de zorg rond het laatste afscheid over. Persoonlijke contacten verwateren met als gevolg toenemende eenzaamheid. In het Wittevrouwenveld draagt een aantal factoren daartoe bij. Afbraak van sociale woningbouw; een veranderende wijksamenstelling door migratie en nieuwbouw. Bekende gezichten vallen weg en men vervreemdt van elkaar waardoor bestaande cohesie verdwijnt.

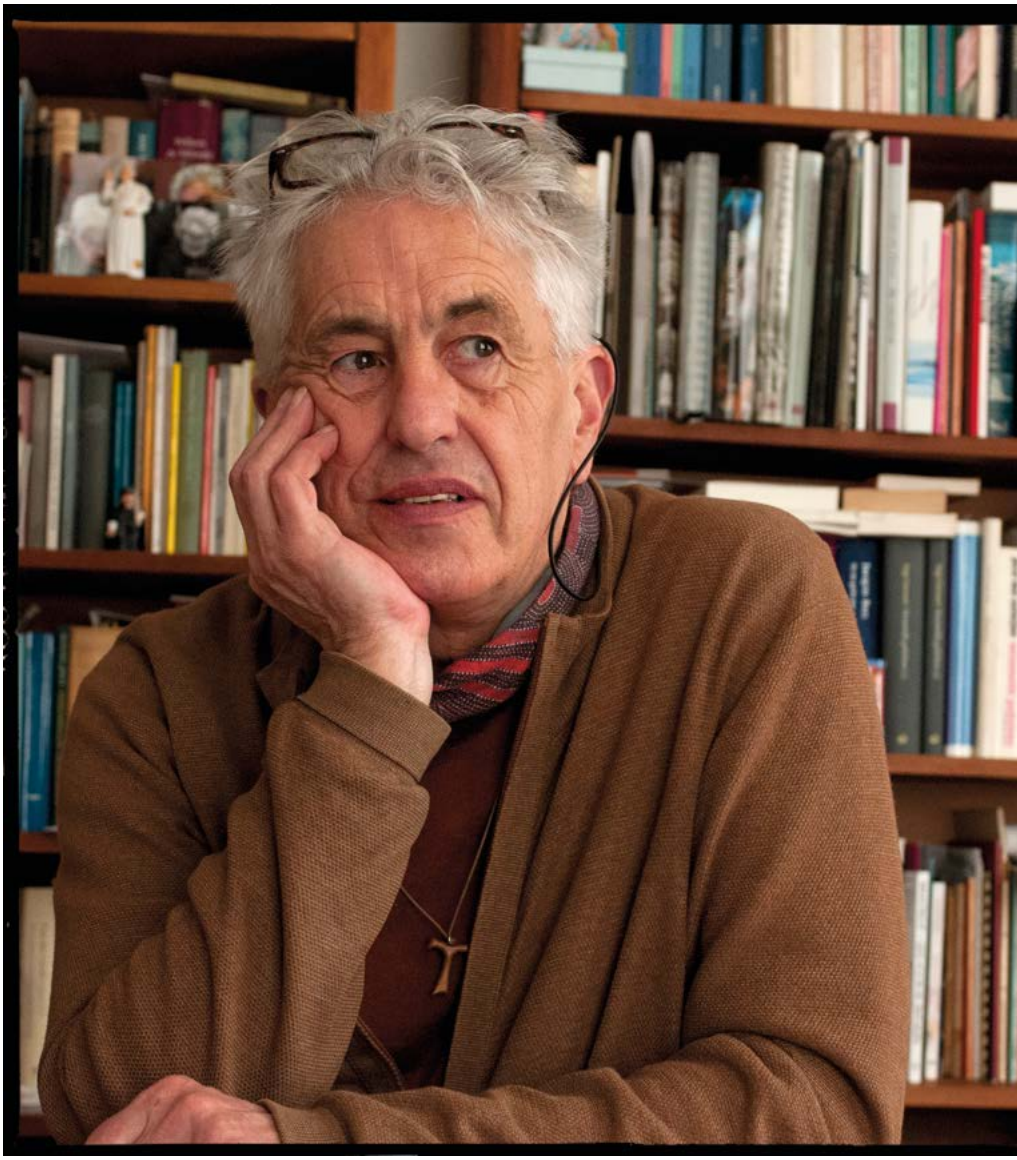

Dromer met een droombaan

"Verbinden kent vele vormen", zo wordt het gesprek vervolgd. "Eenzaamheid vormt een steeds groter wordend probleem. Mensen maken dit niet altijd kenbaar, vaak speelt schaamte een rol. Via allerlei lokale activiteiten proberen we mensen uit te nodigen. Maar ook het regelmatig opzoeken van mensen is een taak. Daarnaast sta ik voor een gastvrije kerk met een openstaande deur voor spontane bezoekjes. Gastvrijheid. Op gezette tijden zijn vrijwilligers aanwezig en wordt de bezoekers koffie aangeboden en een praatje gemaakt. Ook deze vorm van ontmoeten is verbinden".

De laatste jaren is er een forse toename van verborgen armoede. Naar aanleiding hiervan is er naast de pastorie een levensmiddelenkast geplaatst. Hieruit kunnen, anoniem, etenswaren worden meegenomen. Ook worden regelmatig kledingbeurzen georganiseerd. "Dit zijn waarden die Franciscus vooropstelde. Geen materiële overdaad en dienstbaarheid aan de armen. Dit zijn ook mijn waarden als Franciskaan.

'Eigenlijk heb ik altijd gebeden'

Nog altijd een dromer, zoals mijn moeder mij ooit genoemd heeft. Een dromer met een droombaan, want ik voel mij gelukkig en zelfs bevoorrecht om mijn werk op deze manier invulling te mogen geven", aldus Mattie Jeukens.

Een kunstgebit? Ga naar de Tandprotheticus!

Graag stel ik mij even voor: mijn naam is Joep van Engelen, en ik ben tandprotheticus. Juist, tandprotheticus, een titel die niet vaak in de mond wordt genomen. Ik leg het graag uit.

Tandprotheticus wordt vaak verward met tandtechnicus, klinisch prothese technicus of tandarts.

Hoe zit het dan?

***Een tandprotheticus** is speciaal opgeleid voor het maken en aanmeten van kunstgebitten. Heeft eerst de opleiding tandtechniek gedaan en daarna vier jaar de opleiding Tandprothetiek. Eerst leert hij de prothese letterlijk maken en daarna het aanmeten. Tandprotheticus is een beschermd beroep onder de wet BIG*.*

***Een tandarts** heeft de opleiding Tandheelkunde gedaan. Hij werkt met 'alles in de mond': kronen, bruggen, reinigen, controleren, gaatjes vullen, wortelkanaalbehandelingen, kunstgebitten enz. Maar hij is geen specialist in kunstgebitten. Tandarts is ook een beschermd beroep en BIG* geregistreerd.*

***Een tandtechnicus** heeft de opleiding Tandtechniek gedaan. Heeft daar geleerd kronen, bruggen en kunstgebitten te maken. Dit 'maken' is niet het aanmeten, maar het maken in het tandtechnisch laboratorium. Dit mag alleen in opdracht van een tandprotheticus of tandarts. Tandtechnicus is géén beschermde titel. Hij mag géén gebit aanmeten.*

***Een klinisch prothese technicus** heeft de opleiding Tandtechniek gedaan en een cursus KPT (Klinisch Prothese Technicus) van 15 dagen. Niet te vergelijken met een opleiding Tandprothetiek. Klinisch prothese technicus is géén beschermde titel. Hij mag niet zelfstanding, zonder supervisie en controle van een tandprotheticus of tandarts een gebit aanmeten.*

** BIG staat voor 'Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg'. De Wet beschermt patiënten tegen onzorgvuldig en ondeskundig handelen door zorgverleners.*

Een tandprotheticus is dé specialist voor het kunstgebit. Het voordeel in vergelijking met de tandarts is dat hij het kunstgebit mag aanmeten én zelf kan maken. Als een gebit gerepareerd moet worden, kan hij het herstellen. U kunt zonder verwijzing van tandarts of huisarts bij de tandprotheticus terecht. De tandprotheticus declareert rechtstreeks bij de zorgverzekeraar waar uw gebit altijd voor minimaal 75% wordt vergoed.

Kortom, ga altijd naar een vakman!

*Twijfelt u? Zoek een specialist op **www.kunstgebit.nl** of vraag het na. Sommige tandtechnici of klinisch prothese technici doen zich voor als tandprotheticus. Dat zorgt helaas voor veel problemen. Ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen!*

*Voor meer uitleg over de vergoedingen en kosten van een nieuw gebit neem gerust contact met ons op. Als u naar aanleiding van dit artikel belt krijgt u altijd een **GRATIS AFSPRAAK!***

Joep van Engelen
tandproteticus

van Engelen
TANDPROTHETIEK

Geopend: maandag t/m vrijdag voor reparaties en info.
Behandelingen op afspraak (0495) 592 622 • (0475) 820 395
www.eengoedgebit.nl
Weert, Kerkstraat 38a | Maarheeze, Smits van Oyenlaan 2a
Roermond, Zwartbroekstraat 3

Voor zorg en ondersteuning van volwassenen op het gebied van welzijn, geestelijke gezondheid, ouderenzorg, verslavingszorg en ondersteuning voor mensen met een beperking, kun je vanaf 1 januari 2022 terecht bij Vijf. Vijf is een samenwerkingsverband van PSW, De Zorggroep, Wel.kom en Vincent van Gogh.

Bij vijf kun je o.a. terecht voor:

- **Maatje op Maat**; voor een KlusMaatje, AdministratieMaatje, AutoMaatje, BezoekMaatje, BelMaatje. Zie **www.maatjeopmaatroermond.nl**
- **De WegWijzer**; voor alle vragen op het gebied wonen, zorg, werk en inkomen helpen de medewerkers van de WegWijzer je graag! Zie **www.wegwijzerroermond.nl**
- **Dementievrijwilligers**; vrijwilligers ondersteunen mensen met dementie en hun mantelzorger(s) in de thuissituatie.
- **De seniorenadviseur**; informeert over de vele voorzieningen, regelingen en activiteiten op het gebied van welzijn, wonen, zorg en financiën die het mogelijk maken om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen in de eigen buurt.
- **Actief Roermond**; het aanspreekpunt voor alle vragen over vrijwilligerswerk in Roermond. Zie **www.actiefroermond.nl**
- **De leefcoaches van Vijf**; voor al jouw ondersteuningsvragen kun je terecht bij een leefcoach bij jou in de buurt. Hij of zij kan je direct helpen of je doorverwijzen naar de juiste organisatie. Zie **https://vijf.nu**

Nog vragen? Of interesse om vrijwilliger te worden?
Stuur een e-mail naar **info@vijf.nu**. Of bel **tel. 0475-34 51 35**.
Dan nemen we zo snel mogelijk contact met je op.

TEKST LEI THOMAS BEN UBACHS EN JOAN RAAIJMAKERS FOTO BEN UBACHS

Herinneringen aan een bijzondere man

Amsterdam, here we come!

Het is vrijdag 15 oktober 2021 wanneer Huub, gepassioneerd fotograaf voor KBO Limburg, samen met de verslaggever die dag op reis gaat naar Amsterdam. Een fotoshoot en interview met Twan Huys, t.v.-presentator van Buitenhof en College Tour en een aansprekende BN-er, staan op de planning. Hoewel beiden de 70 al ruimschoots gepasseerd zijn, voelen fotograaf en verslaggever zich als twee jonge honden die worden losgelaten en een nieuw avontuur induiken. Als eeuwige kwajongens die het grote werk er wel even bij doen. Het geroezemoes in restaurant de IJsbreker aan de Weesperzijde vraagt nogal wat concentratie om het interview in goede banen te leiden. De fotograaf hoort het belangstellend en geamuseerd aan. Af en toe knipt zijn camera. Huub doet met overgave zijn werk. De shoot eindigt wanneer de verslaggever de camera krijgt aangereikt om een foto van Twan Huys en de fotograaf te maken. Gebroederlijk verenigd staat het tweetal op de brug over de Amstel. Leuk kiekje voor later. Huub steekt zijn duim omhoog. De terugreis naar Ittervoort gaat met horten en stoten en duurt vier lange uren. Het hadden vele uren meer mogen zijn.

Ben Ubachs

Een goede fotograaf, een fijne collega en trots KBO-lid

Ik ontmoette hem graag en hoopte stilletjes, dat hij bij mijn interviews aanwezig zou kunnen zijn om mijn artikelen te verluchtigen met sprekende foto's. Hij wist de geïnterviewden raak neer te neer te zetten en zijn betrokkenheid op mensen was telkens zo groot, dat hij maar niet weg kon gaan tijdens de interviews. Bijvoorbeeld bij jubilerende bestuursleden in Maastricht en al helemaal niet bij Gerard Kessels, waar niet alleen ik, maar ook hij een grote fan van was. Dat resulteerde in een alleraardigste ontmoeting en gesprek in het café van Gerard in Nederweert. Huub kwam je tegen bij allerlei activiteiten van de KBO Limburg. Telkens was hij er op uit om close-ups te maken van mensen in hun gewone doen. Al helemaal als er iemand tussen de aanwezigen was met een witte Panamahoed…

Lei Thomas

In Memoriam
Huub Corstjens
† 27 november 2021

Levensgenieter

Als fotograaf, als KBO-collega en gewoon ook als Huub zelf. Als ik hem op zaterdag ergens over appte, dan appte hij vaak terug 'ik zit op het terras'! Een echte levensgenieter!

Huub laat een spoor van tastbare herinneringen na met alle foto's die hij heeft gemaakt. De dagen na zijn overlijden keek ik er regelmatig naar. Met weemoed, naar al dat moois, maar toch ook vaak met een glimlach. Aan al die foto's kleven bijzondere herinneringen. Zo waren er foto's van Huub van een symposium over Ouderenadvisering waar hij verschillende keren met een mooie jonge vrouw op stond. Bij het afscheid zag ik dat het zijn dochter Karin was, geen wonder dat hij zo straalde.
We gaan Huub heel erg missen en uiteraard ook zijn foto's…

Joan Raaijmakers

Elly Gubbels gaat met pensioen

‘Ouderenadvisering was mijn kindje’

Elly is nu 68. Als je haar ontmoet, oogt ze eeuwig jong. Nog lang niet toe aan een leven als pensionado, maar toch, 19 april gaat het gebeuren.

Elly is van Heythuysen. Daar is zij in 1953 geboren in een gezin met vijf kinderen. “Ik was de middelste. Van thuis uit zijn we katholiek opgevoed. Niet heel streng, maar we kenden wel de rituelen. ‘s Zondags naar de kerk en zo. Bij de opvoeding hoorde dat je een opleiding ging volgen en op kamers ging wonen. Je had in die tijd geen idee wat je later wilde worden. Op school werd met ouders overlegd. Neen, niet met mij. Daar werd de vervolgopleiding gesuggereerd. Dus ging je daar naar toe en ontdekte dan pas waar je voor ging studeren. Ik ging op kamers toen ik 18 was. In Maastricht. Daar heb ik 4 jaar de hbo-opleiding gedaan aan de Hogeschool Zuyd. Dat was de NXX. Je werd deels opgeleid tot lerares en deels tot leidinggevende in bijvoorbeeld de gezinszorg of thuiszorg.” Na haar stage op St. Anna in Heel werd ze daar aangenomen. Daarna kreeg ze een baan in Gennep bij Maria Roepaan. Toen ze naar Ittervoort verhuisde kwam ze in het middelbaar beroepsonderwijs. Tenslotte solliciteerde Elly bij KBO Limburg. Dat was in 1994.

Lading kritiek

Geen enkel jaar bij de KBO bleek hetzelfde. Eerst consulente in Midden-Limburg en later ook in de andere regio’s. Toen nog allemaal dorpjes. “Ik had gelukkig veel ervaring in de volwassene-educatie,” mijmert Elly. “Ik heb indertijd veel cursussen gegeven aan senioren die in besturen zaten. Verder gaf ik lezingen op de afdelingen. Vooral over het doel en het werk van de KBO. In het begin was dat wel spannend. Ik herinner me een van mijn eerste lezingen. Ik kom daarbinnen. Zitten ze allemaal te wachten op iemand van KBO Limburg. Ik begin mijn verhaal te vertellen, maar kreeg ik me daar een lading kritiek over me heen! Daar kwam ik niet voor, maar ik kreeg niet de kans om de kritiek te weerleggen. Ik had nog te weinig ervaring. Daar heb ik wel van geleerd.”

Landelijk en provinciaal

De KBO had landelijk veel aandacht voor senioren. De onderwerpen werden vertaald naar de provinciale situatie. Zo ontstonden thema’s als: Wijs met medicijnen, Meer bewegen, Fietsen en Wandelen. Er kwam ook een computercursus en een cursus voor organisatoren van fietstochten van de afdeling, gesteund door de provincie, de fietsersbond en Veilig Verkeer Nederland.
“We hebben ook meegedaan aan dat project van de provincie,” vertelt Elly enthousiast. “Maak van de nul een punt. Wij wilden dat alle senioren gingen fietsen en vroegen de afdelingen om veilige fietsroutes. Met ons projectvoorstel wonnen we een prijs!”

Van 2000 tot 2005 heeft Elly een paar uur per week bij de landelijke organisatie gewerkt. Daar maakte ze kennis met veel goede ideeën en projecten. Eén daarvan was de ouderenadvisering. “In eerste instantie deed KBO Limburg daar niet aan mee. Tot het moment dat we ontdekten dat de welzijnsinstellingen veel meer gebonden bleken aan de richtlijnen van de gemeente,” herinnert Elly zich. “We hebben met alle 26 welzijnsinstellingen in Limburg overleg gevoerd. Uiteindelijk gingen we er in Limburg in 2006 mee aan de slag. We zetten de eerste trainingen op en wierven de eerste lichting ouderenadviseurs. Een aantal van hen is nog steeds actief!”

Het kindje van Elly

Op haar 65e werd Elly erg ziek. “Mijn wereld stortte in. Je wordt ziek en valt uit. Heel vervelend. Hans zei altijd: ‘Je hoeft niks, je mag alles, maar je moet wel goed op jezelf passen.’ Toen waarschuwde het lichaam me: Je moet stoppen! Het gaat niet meer! En het ging niet meer. Uiteindelijk kwam het toch weer goed en ik ging weer aan de slag. Ik heb nooit goed kunnen afbouwen, nooit afscheid kunnen nemen. Ik werd er

TEKST LEO THOMAS FOTO'S PIM ERMERS

'Niet zielig doen, maar een organisatie van en voor senioren zijn!'

Fietsvakanties

Elly is altijd een bezige bij geweest. Veel wandelen en fietsen. Bij de KBO, maar ook met Arno, haar man en de kids. "We gingen op fietsvakantie. Dochter Marel fietste zelf en zoon Arjan zat in een karretje achter de fiets. Toen de kinderen groot waren, maakten we zelf grotere fietstochten. Naar Berlijn en Frankrijk. Slapend in een puptentje. Dat werd later een trekkershut en weer later hotelletjes."

gewoon uitgerukt en rolde vanzelf in het pensioen. Ik was precies twee jaar uit de roulatie toen er een voorstel kwam om het project ouderenadvisering voort te zetten. Voor acht uurtjes per week. Dat vond ik hartstikke leuk! Dat stopt nu in april. Ik mag wel zeggen, dat de ouderenadvisering een kindje van me was. Ik heb het geboren laten worden vanaf het begin. Ik vind de ouderenadvisering een vorm van dienstverlening die super is. Daar zouden veel meer senioren gebruik van moeten maken. Ouderenadviseurs leveren zo'n goed werk!"

Inloopcentrum

Straks krijgt Elly meer vrije tijd voor al haar hobby's. Na de keramiek is ze nu op schilderles en ze is actief lid van een zangkoor, want zingen is een manier van leven vindt ze. Ze is oma van drie kleinkinderen. "Als we niet meer werken gaan we in Ittervoort een inloopcentrum inrichten. Iets doen tegen de vereenzaming. Mensen advies geven. Goede gesprekken voeren en samen een kopje koffiedrinken. Senioren zijn voor mij nog steeds een lichtend voorbeeld, omdat helpen in hun genen zit. De KBO moet een platvorm zijn voor senioren, die nog activiteiten willen uitvoeren. Niet zielig doen, maar een organisatie van en voor senioren zijn!"

Wonen belangrijk thema

Op woensdag 16 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Gezien de overspannen situatie op de woningmarkt en de behoefte van veel senioren, maar zeker ook van jongeren, aan passende woonruimte, zal wonen hierbij een belangrijk thema zijn. Reden voor het Netwerk Senioren Limburg, waar KBO Limburg de kartrekker van is, en Burgerkracht om een peiling te houden onder senioren naar hun woonwensen. Ook vanuit de provincie is er aandacht voor dit onderwerp. In december werd daar een Werkconferentie gehouden over 'Knarrenhofjes'.

Voor deze werkconferentie kwamen verschillende organisaties op uitnodiging van de Provincie Limburg bij elkaar om hierover ideeën uit te wisselen, waaronder ook KBO Limburg. Zij gingen in gesprek met elkaar en met de gedeputeerden Madeleine van Toorenburg (o.a. Sociale agenda) en Lia Roefs (o.a. Wonen). Er was ook een vertegenwoordiger van de Stichting Knarrenhof ® aanwezig. Een landelijke stichting met als doel het stimuleren van leeftijdsbestendige bouw van woongroepen voor o.a. zelfredzame senioren. De woonwensen van initiatiefnemers zijn daarbij altijd het vertrekpunt. In Limburg zijn initiatieven vanuit deze stichting in Venray, Venlo en Mook & Middelaar.

De provincie wil graag dat ouderen vitaal en gelukkig mee kunnen blijven doen met de juiste woningen op de juiste plek. Daartoe wil de provincie in Limburg 5 proeftuinen starten voor vernieuwende huisvesting en passende ondersteuning met de focus op zelfredzaamheid. De vragen die hierbij op tafel liggen: Hoe kunnen we senioren daarbij ondersteunen en hoe kunnen we zorgen voor een betere doorstroming? De ideeën en adviezen van de deelnemers waren divers maar ook eenduidig. Zo werd de noodzaak tot actie door iedereen herkend en erkend. De provincie moet op zoek naar kansrijke mogelijkheden voor proeftuinen, met de gemeenten in overleg en nadenken over de inzet van kwartiermakers voor het verkennen van kansen en het leggen van verbindingen. Senioren doen er ook zelf verstandig aan op zoek te gaan naar mogelijkheden met in hun achterhoofd de tip van de Stichting Knarrenhof®. Kijk ook goed naar het gewenste beleid van de gemeente!

Tip Stichting Knarrenhof®

Maak de 50/60-jarigen warm voor initiatieven, want de doorlooptijd van een project is behoorlijk lang. Zet de burgers in hun kracht en breng de financiële gevolgen van vergrijzing en toenemende kosten sociaal domein van de gemeenten in kaart bij ongewijzigd beleid!

KNARRENHOF

TEKST JOAN RAAIJMAKERS FOTO PIM ERMERS

voor senioren!

Peiling Netwerk Senioren Limburg

Overgrote deel tevreden over woonsituatie en zelfredzaamheid Wel zorgen over de toekomst

Ook het Netwerk Senioren Limburg (NSL) maakt zich zorgen over het gebrek aan geschikte woningen voor senioren. De overheid stimuleert senioren daarom langer thuis te blijven wonen. Wat hebben senioren nodig om thuis te blijven wonen, misschien tot op hoge leeftijd. Ook als er zorg nodig is of als de mobiliteit minder wordt. Daarom organiseerde NSL eind vorig jaar samen met KBO Limburg en Burgerkracht een peiling over woonwensen onder 50-plussers. De resultaten gaan naar de (toekomstige) gemeenteraadsleden met de oproep hier lokaal mee aan de slag te gaan, uiteraard samen met de 50-plussers!

In de peiling werd allereerst gevraagd naar de huidige woonsituatie. Driekwart van de respondenten woont zelfstandig met partner/kind en de overige geven aan zelfstandig te wonen. 80% woont in een koopwoning. Iets meer dan de helft schat in dat de huidige woning levensloopbestendig is, ruim een derde denkt van niet. Driekwart woont nu in een woonhuis met trappen en de rest gelijkvloers.

Er is ook gevraagd welke voorzieningen dichtbij huis nodig zijn. Dat zijn vooral de huisarts en fysiotherapeut, supermarkt, apotheek, pinautomaat, de bushalte, een buurthuis en bankjes!

Andere woonwensen

Ruim de helft heeft voorlopig, binnen nu en 5 jaar, geen andere woonwensen. Zij zijn tevreden met hun huidige woning, verwachten ook dat ze daar nog lang kunnen blijven wonen en willen bovendien niet weg uit de buurt. Een kwart wil wel verhuizen naar een levensloopbestendige woning en liefst ook graag kleiner gaan wonen. Het grootste deel daarvan wil toch weer een koopwoning (28%) een iets

kleiner deel (23%) een huurwoning. Ongeveer een kwart heeft interesse in een zorgwoning en een vijfde voelt wel voor een vernieuwende woonvorm. Gelijkvloers heeft de grote voorkeur. De verwachting dat de gewenste woning ook gevonden wordt, is heel erg laag. Ruim 90% verwacht dat dit problemen op gaat leveren. Men vreest lange wachttijden, maar ook financiële problemen en dan met name hogere huur-/koopprijzen.

Zorg en zelfredzaamheid

Van de respondenten, waarvan het overgrote deel tussen de 69 en 77 jaar is, ontvangt op dit moment maar ruim 10% zorg of ondersteuning. Het gaat dan vooral om huishoudelijke hulp en mantelzorg. Van alle respondenten gebruikt 12% hulpmiddelen zoals een rollator of wandelstok.
Het overgrote deel geeft aan nog heel goed in staat te zijn het huis en de eventuele tuin te onderhouden.

En…ze willen voor het overgrote deel, 87%, in Limburg blijven wonen!

Wat doet de gemeente?

Zo'n 60% van de deelnemers weet niet of de gemeente een beleid heeft om te zorgen voor voldoende geschikte woningen voor senioren. 30% geeft aan dat de gemeente zo'n beleid niet heeft en 10% zegt van wel. Driekwart weet ook niet of er in de afgelopen 4 jaar een enquête of informatieavond over wonen is georganiseerd. Ze hechten er wel allemaal groot belang aan dat ze bij dit beleid worden betrokken en er ook invloed op hebben.

Hopelijk doen de nieuwe gemeenteraden hun voordelen met de uitkomsten van deze peiling. Het Netwerk Senioren Limburg gaat in elk geval de vinger aan de pols houden!

VAN DER BIESEN TRAVEL

Nét dat beetje meer!

Zuidelijke gemoedelijkheid!

Prachtige riviercruises met volpension+ verzorging

GRATIS OPEN DAG

Ervaar zelf de gezelligheid van het schip, bekijk de Traviata van binnen op 10 april in Roermond, zie: vanderbiesen.nl/opendag

Wat is er inbegrepen bij onze riviercruises?

Overnachten op een 4-sterrenschip, verzorging op basis van volpension-plus, 24 uur per dag koffie en thee aan boord, 24 uur per dag bemande receptie, 1 glas bier, wijn of frisdrank bij de lunch en diner, zeer uitgebreid ontbijt-buffet, dagelijkse lunch (voorgerecht, hoofdgerecht 2 keuzes, dessert), dagelijks diner (voorgerecht, soep, hoofd-gerecht 2 keuzes, dessert), in de namiddag koffie met cake of gebak(wanneer geen excursie), live muziek aan boord, Captains Dinner, 's avonds een kleine snack, transfer per luxe Comfort Class touringcar vanaf uw opstapplaats (Beek-Elsloo, Echt, Heerlen, Heumen, Kerkrade, Maastricht, Roermond, Venlo, Venray, Weert)

Cruise over de Donau, Main en Rijn
8 dagen
16 okt. 2022
Excursies naar o.a. Bamberg, Nürnberg, Koblenz, Miltenberg en Rüdesheim
+ extra stadsgids in Nürnberg
+ hele reis touringcar mee voor excursies
v.a. **995.-**

IJsselmeercruise met Texel
7 dagen
22 juni 2022
Excursies naar o.a. Hoorn, Enkhuizen, Lemmer, Texel en Zutphen
+ extra boordmuzikant voor Regionaal tintje
v.a. **685.-**

Cruise over de Moezel en Saar
8 dagen
20 aug. 2022
Excursies naar o.a. Bernkastel, Trier, Saarschleife, Cochem en Koblenz
+ extra stadsgids in Trier en Saarburg
v.a. **845.-**

IJsselmeercruise met Groningen
7 dagen
18 juli 2022
Excursies naar o.a. Enkhuizen, Groningen, Sneek en Zutphen
+ extra boordmuzikant voor Regionaal tintje
v.a. **695.-**

Cruise over de Main, Rijn en Moezel
8 dagen
12 juni 2022
Excursies naar o.a. Trier, Würzburg, Rüdesheim, Cochem en Bernkastel
+ extra stadsgids in Würzburg en Frankfurt
+ hele reis touringcar mee voor excursies
v.a. **995.-**

Rijncruise met Speyer en Straatsburg
5 dagen
27 aug. 2022 & 31 aug. 2022
Excursies naar o.a. Speyer, Worms, Boppard en Straatsburg
+ extra gids in Dom Speyer en Straatsburg
+ hele reis touringcar mee voor excursies
v.a. **585.-**

Cruise over de Rijn en Moezel
7 dagen
3 okt. 2022
Excursies naar o.a. Rüdesheim, Cochem, Koblenz, Zell en Bernkastel
+ extra boordmuzikant voor Regionaal tintje
v.a. **695.-**

Donaucruise tot de Zwarte Zee
16 dagen
19 aug. 2022
Excursies naar o.a. Wenen, Boedapest, Belgrado, Boekarest, Passau en de Donaudelta
+gids in Wenen, Boedapest, Belgrado & Boekarest
+ hele reis touringcar mee voor excursies
v.a. **1795.-**

Cruise over de Rijn en de Neckar
7 dagen
14 aug. 2022
Excursies naar o.a. Rüdesheim, Heidelberg, Neckargemünd en Mainz
+ extra boordmuzikant voor Regionaal tintje
v.a. **695.-**

Donaucruise met Boedapest
10 dagen
18 juni 2022 & 23 sept. 2022
Excursies naar o.a. Linz, Wenen, Bratislava, Boedapest en Stift Melk
+ extra gids in Wenen, Bratislava & Boedapest
+ hele reis touringcar mee voor excursies
v.a. **1095.-**

Exclusief: calamiteitenfonds en administratiekosten (€ 17,50 per boeking + € 5,- SGR toeslag p.p.). Drukfouten voorbehouden

Voor meer info: www.vanderbiesen.nl/kbo of bel 045 8 200 900